

Witgoedaanpak Energiearmoede

April 2023 tm oktober 2024

Eindrapportage Stichting Energiebank Zutphen



“Goedemiddag, expert is net langs geweest en hebben de oude wasmachine meegenomen en de nieuwe wasmachine aangesloten en nogmaals bedankt voor de wasmachine Thanks 🙏 groetjes van mij 👍🙏”

Eindrapportage Witgoedaanpak Energiearmoede Gemeente Zutphen.

Inleiding.

Per 1 april 2023 voert de Energiebank Zutphen de witgoedregeling uit, die de gemeenteraad van Zutphen in 2023 heeft vastgesteld met een budget van €143.000. De regeling is vastgesteld voor de periode 1 april 2023 tot en met 31 december 2025.

Met behulp van onze partners en in samenwerking met Zutphen Energie hebben we de regeling uitgevoerd. De regeling bleek al gauw aan te slaan. Sneller dan verwacht was het gemeentelijk budget volledig besteed. In oktober 2024 heeft de Energiebank Zutphen de laatste bijdragen voor witgoed verstrekt.

In dit eindverslag geven we als bestuur van de Energiebank een inhoudelijk en financieel overzicht van de regeling. We hebben de regeling met onze partnerorganisaties geëvalueerd. Hun reacties leest u terug in dit verslag.

Uit de gesprekken met onze partners en ook met Zutphen Energie concluderen we, dat de regeling succesvol is geweest. Allen betreuren het dat de regeling is afgelopen. De samenwerking met onze partners en met Zutphen Energie is fundamenteel geweest voor het slagen van deze witgoedaanpak. De regeling draagt bij aan het bestrijden van (energie)armoede en biedt tegelijk kansen om de doelgroep van de regeling te helpen bij de energietransitie.

1. Inhoudelijk verslag

Voor de witgoedregeling heeft de gemeente € 143.000 beschikbaar gesteld aan de Stichting Energiebank Zutphen. Per apparaat bedraagt de gemeentelijke bijdrage maximaal € 500. Een koelvriescombinatie wordt gezien als 2 apparaten. De meerkosten worden betaald door de Energiebank Zutphen. De regeling is bedoeld voor huurders in de gemeente Zutphen, die te maken hebben met (energie)armoede. Zij kunnen een aanvraag doen voor aanschaf en vervanging van noodzakelijk witgoed. De inwoners die in aanmerking willen komen voor de regeling doen hun aanvraag via de partners van de Energiebank Zutphen. Dat zijn Caritas Zutphen, Budget Buddy (voorheen Schuldhulpmaatje), PKN en Stichting Perspectief. Zij hebben contact met de betreffende inwoners en organiseren de aanschaf van het witgoed.

Per 1 april 2023 zijn we gestart met de uitvoering van de regeling. De regeling bleek al snel een succes. In 2023 hebben we 78 apparaten verstrekt, in 2024 148, totaal 226 apparaten. De meeste aanvragen betroffen wasmachines en koel-vriescombinaties. In sommige gevallen hebben we ingestemd met de aanschaf van een wasdroger, vaatwasser of afzuigkap. De aanvrager was dan om medische reden op deze apparatuur aangewezen. Ook hebben we een aantal gasfornuizen verstrekt in plaats van inductiefornuizen. Het afkoppelen van het gas was dan in de betreffende huurwoning nog niet mogelijk.

De partners hebben getoetst of de inwoners voldeden aan de voorwaarden van de regeling (financiële situatie, wel/geen huurder, hulpvraag wat betreft witgoedapparatuur). Alleen apparatuur met label A is verstrekt in het kader van de witgoedregeling. Als inwoners in

aanmerking wilden komen voor een bijdrage uit de regeling, werd er tevens een afspraak gemaakt voor bezoek van een energiecoach van Zutphen Energie.

Apparatuur met label A is duur. En niet alle witgoed was te verkrijgen met label A, bijvoorbeeld tafelmodel koelkast of diepvrieskast. Deze werden dan gefinancierd door de Energiebank. Ook bleef (en blijft) de Energiebank bijdragen verstrekken tot maximaal € 400, als inwoners de eindafrekening van de energieleverancier niet konden betalen.

We hebben met de regeling bij ruim 200 huishoudens witgoed vervangen. In sommige gevallen ging het om meerdere apparaten per huishouden. Inwoners wisten via onze partners steeds beter de weg naar de regeling te vinden. Veel aanvragers bleken van buitenlandse komaf en/ of alleenstaand en/ of alleenstaande ouder met kinderen en woonden in het Waterkwartier of Noordveen.

Tweemaal per jaar hebben we met onze partners de voortgang van de regeling geëvalueerd. Zo konden gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering worden weggenomen.

Met de regeling wilden we bereiken, dat de energielasten van huurders die te maken hebben met energiearmoede omlaag gaan. De vervanging en aanschaf van witgoed label A heeft daaraan bijgedragen. Het bezoek van de energiecoach en/ of energiefixer van Zutphen Energie was belangrijk. Op het bezoek van de coach volgde snel een afspraak met een energiefixer. Het bezoek van een energiecoach is niet altijd gelukt. Bemiddeling van de partners bij het contact leggen heeft soms geholpen om het bezoek alsnog te laten slagen. Omgekeerd konden energiefixers signaleren, dat bepaalde apparatuur dringend vervangen moest worden, en huurders doorverwijzen naar een van onze partnerorganisaties.

De partners kregen bij hun bezoeken aan de aanvragers regelmatig te maken met andere problematieken. Deze werden dan door de partners opgepakt. Als de partners zelf geen hulp kon bieden wisten zij meestal wel de weg naar instanties, waar de hulpvraag thuis hoort.

2. Overzicht verstrekt witgoed

Totaal 2023 en 2024

witgoed	Aantal	Bedrag	Gemeente	Energiebank
Overig	3	€ 759,99	€ 535,00	€ 224,99
wasmachine	94	€ 65.330,51	€ 46.968,00	€ 18.362,51
wasdroger	12	€ 7.177,04	€ 6.000,00	€ 1.177,04
koelvriescombi	77	€ 84.387,05	€ 74.590,15	€ 9.796,90
formuis inductie	2	€ 1.157,99	€ 1.000,00	€ 157,99
gasfornuis	35	€ 17.563,19	€ 16.432,58	€ 1.130,61
vaatwasser	1	€ 849,00	€ 500,00	€ 349,00
afzuigkap	2	€ 1.019,98	€ 904,98	€ 115,00
subtotaal	226	€ 178.244,75	€ 146.930,71	€ 31.314,04
verrekening			-€ 3.930,71	€ 3.930,71
Totaal	226	€ 178.244,75	€ 143.000,00	€ 35.244,75

Uit het overzicht blijkt, dat vooral wasmachines en koel-vriescombinaties en ook gasfornuizen zijn verstrekt.

3. Financieel verslag

In totaal hebben we 226 apparaten verstrekt voor ruim € 178.000. De Energiebank heeft hiervan ruim € 35.000 betaald uit de donaties van organisaties en inwoners van Zutphen in het kader van de actie Energie voor Iedereen (EVI). De subsidie van € 143.000 heeft de gemeente volledig voorgesloten. Bij de behandeling van de laatste aanvragen in oktober waren er meer declaraties, dan beschikbaar uit gemeentelijk budget. Het verschil van bijna € 4.000 heeft de Energiebank voor zijn rekening genomen. De apparaten zijn aangeschaft bij een lokale leverancier. Van alle aangeschafte apparaten hebben we van onze partners de betreffende offerte/ leveringsbon van de leverancier (geanonimiseerd) ontvangen.

4. Reacties van onze partners

a. Caritas

Caritas kijkt in meerdere opzichten met genoegen terug op de witgoedactie "Energie voor Iedereen" van Stichting Energie Bank Zutphen (EBZ)

- Om te beginnen is het hartverwarmend om te zien hoe dankzij deze sympathieke regeling via Caritas (en ook collega partners) veel huishoudens zijn geholpen met aanschaf van energiezuinig witgoed. De regeling was een schot in de roos. In alle gevallen ging het om huishoudens met lage inkomens en in die zin vallend binnen de doelgroep. Soms ging een aanvraag om witgoed gepaard met een aanvullende hulpvraag waarop Caritas in voorkomende gevallen van betekenis kon zijn.
- De samenwerking tussen Caritas en EBZ verliep zonder enige hapering, complimenten daarvoor. De toegankelijkheid was groot, de declaratieprocedure was duidelijk en to the point en de onderlinge communicatie verliep uitstekend.
- Het getoonde vertrouwen door EBZ in de persoonlijke Caritas-aanpak doet ons deugd. Het heeft ons vaak geholpen om snel en adequaat te handelen en te doen wat nodig is.
- Fijn dat de regeling bestond, is zeer waardevol gebleken. Caritas pleit ervoor om een dergelijke constructie (eventueel in een organisatorische variant) in tact te houden.
- Tot slot. De focus van Caritas Zutphen is gericht op aanpak van armoedeproblematiek. Per jaar kloppen bijna 200 huishoudens aan voor hulp. Binnen de kaders van de witgoed actie lag de focus ook op energiebesparing. De voorwaarde was een zuinig, label A, apparaat. Label A apparaten zijn in de regel flink duurder dan nieuwe apparaten met een (iets) lager label. Als label A niet zo'n harde voorwaarde was geweest hadden er met het hetzelfde budget meer huishoudens geholpen kunnen worden met nieuw witgoed dan nu het geval is geweest.

b. Stichting Perspectief

We mogen trots zijn op elkaar, "de partners die de burgers hebben aangedragen, de gemeente die middelen beschikbaar heeft gesteld, de burgers uit Zutphen die financiën hebben gedoneerd en de Energiebank Zutphen", hoe we met elkaar "energie voor

iedereen" hebben uitgevoerd. Naast het nieuwe witgoed dat geleverd is, was ook het samen kijken naar en toepassen van energiezuinig maatregelen in de woningen een welkome bijkomstigheid, die anders niet gebeurd was. Al met al een prachtige samenwerking, in de aanpak van energiearmoede. Fijn dat wij hier als organisatie een onderdeel van mochten zijn.

c. BudgetBuddy

De samenwerking met de Energiebank Zutphen was er een waarbij daadwerkelijk werd uitgegaan van vertrouwen in de kennis en kunde van de aanvragende partij, in dit geval BudgetBuddy Zutphen. Dit vertrouwen in combinatie met een eenvoudig aanvraagformulier en heldere afspraken over de wijze van indienen maakte het mogelijk om kwetsbare groepen (veelal nog onder de radar) te kunnen ondersteunen waardoor er vertrouwen teruggewonnen kon worden. Daardoor kon waar nodig ook vroegtijdig ondersteuning van een BudgetBuddy bij de financiële situatie van aanvragers worden ingezet.

d. PKN Zutphen

De witgoedregeling voldeed uitermate goed omdat wij als partners vertrouwd werden op ons inzicht in de leefsituatie van de personen. Daardoor werd de regeling ook laagdrempelig voor de ontvangers. We hopen dan ook dat de regeling op een of andere manier voortgezet kan worden met behoud van deze laagdrempeligheid.

Vastgesteld, 11 november 2024,,

Het bestuur van de Stichting Energiebank Zutphen,

Herman van den Munckhof, voorzitter

Gerard Borgonjen, secretaris

Jan Blaak, penningmeester

Willem van Stockum, bestuurslid

